

LAPSED IMETLEVAD JÕULUPUUD

— TUNNEVAD KINKIDEST RÕÕMU.

NENDE ELU ON ALATI PÄIKESEPAISTELINE,
SEST VANEMAD ON JUBA VARAKULT HOOLIT-
SENUD ELUKINDLUSTUSE KAUDU NENDE
MURETU TULEVIKU EEST — — — — —

Eesti Lloyd Teataja

1932 Kindlustusasjanduse ajakiri Nr. 4

Meie seltsi ajakiri „Eesti Lloyd'i Teataja“ saadetakse seltsi poolt tavaliselt ainult seltsi tegelasile. Ajakirja ülesanne on laiendada ja värskendada nende erialalisi teadmisi, kelle kaudu saavad kindlustusvõtjad selgitust kindlustusse puutuvais küsimusis. Selts tahab kogu kindlustusaja vältel olla kindlustusvõtjaile ustavaks nõuandjaks ja selgitada ka vahetult kõiki küsimusi, mis esindajal kindlustuse sõlmimise juures igakord polnud võimalik selgitada. Seepärast otsustas selts saata kindlate ajavahemike järele oma ajakirja erinumbreid peale seltsi tegelaste ka kõigile elukindlustuse poliiside omanikele. Käesolev jõuluväljaanne on esimene ühine erinumber seltsi tegelasile ja kindlustusvõtjaile.

Soovime

kõigile kaastöötajaile
ja kindlustusvõtjaile

Õnne Jõule!

Eesti Lloyd

Aasta vahefusel.

Aasta on möödumas. Töö ja askelduste juures ei märgatagi kui on jõutud jällegi uue aastaposti juure. Aasta lõpul tekib tööinimesele iseenesest tarve endalt aru pärida möödunud aasta tegevuse üle, kas on tehtud kavatsatud tööhulk, kas on kõik endale võetud ülesanded täidetud, kas on tehtud kõik, mis on olnud kohus teha. Nii pärib endalt aru ka kindlustusmees, kelle ülesanded ja kohustused on järjest suurenenud ja laienenud, sest ikka enam ja enam kasvab kindlustuskaitse vajadus kõigis rahvahulkades.

Meie seltsi kindlustusvõtjate pere on kasvanud iga aastaga arvukamaks. Nüüd on meil juba tuhandeid ja tuhandeid kindlustuskaitse tarvitajat teenida. Kas oleme oma töö teinud täie vastutustundega ja seega võitnud kindlustusvõtjate täielise usalduse? Seda peab endalt küsima iga meie seltsi tegelane. Sest kindlustuse võtmine on seotud suurel määral usaldusega ja ainult usaldusväärse tegevusega ja korraliku asjaajamisega saab võita püsivat poolehoidu.

Meie seltsil on juba kaugelt üle kümne tegevusaasta seljataga. Iga aastaga oleme võitnud endale uusi poolehoidjaid. Samuti oleme aegajalt rikastunud kogemustes, mis on olnud kindlaks abiks edaspidisel tegevusel. Kindlustusvõtjate pere suuremine ja kogemustes rikastumine annavad uusi võimalusi paremate tagajärgedega rahuldada kindlustusabi tarvitajate soove ja nõudeid. Tähelepanuväärt on meie seltsi poolt möödunud aastal läbiviidud laiaulatuslikud uuendused elukindlustusealal. Nende uuenduste elluviimine tähendas mehiste sammu edasi kodumaa elukindlustuse arengus. Meie moodsad reformid on leidnud laidaste hulkade sooja poolehoidu ja on soodustanud elukindlustuse hoogsamat levinemist. Seda tõendavad ka meie mööduva aasta töötulemuste esialgsed kokkuvõtted. Selle aasta tegevuse lõpptulemuse ülevaadet on veel varajane anda, kuna meie ala tegevus võib igal hetkel tuua üllatusi. Siiski võime loota, et suudame käesoleva aasta lõpetada rahuldavate tagajärgedega. Olgu avaldatud seltsi sügavam tänu kõigile, kes hoolsa ja innuka tööga on sellel aastal seltsi tegevusele kaasa aidanud.

Mööduv aasta oli majanduslikult raskemaid. Üksikud perekonnad kui ka riik on pidanud võtma tarvitusele ikka uusi ja erakorralisi abinõusid enda majapidamise tasakaalustamiseks ja võimaliku kokkuvarisemise ärahoidmiseks. Kindlamaks abinõuks on ikkagi osutunud kokkuvõtteid. Et pääseda välja üldisest kitsikusest, tuleb hulkadel teostada püsivat ja plaanikindlat kokkuhoidu. Selleks pakub aga paremat võimalust ideaalsem kokkuhoiuvõis — elukindlustus. Kindlustusmehe kohus on juhtida hulka selle uueaegse ja viimistletud kokkuhoiuvõisi kasutamisele. Seega ootavad kindlustuspõllul laialdased ülesanded teos-

tamist. Aeg otse kohustab kindlustusmeest asuma intensiivsemale tegevusele. Kui palju on veel perekondi, kel pole mingit majanduslikku kaitset! Meie kohus on näidata neile teed kindlama tuleviku rajamisele.

Olgugi, et viimasel ajal on küllalt propageeritud kindlustuse ideed, kuid laialdastes rahvahulkades kahjuks ei osata ikkagi veel väärikalt hinnata kindlustuse vajadust. Sageli püütakse isegi kärpida kulutusi esmajoones kindlustuspreemia osas. Selliseid ekslike teoviise hoida ära on jällegi kindlustusmehe kohus.

Alustades uue aasta tegevust võtame endale kohustuse toetada neid rohkeid ülesandeid parema püüdega ja tahtega.

Jõulukink.

Talvine härmatis looritas ümbrust. Lühikese päeva vältel oli ta püsinud talu taga mustendavas kuusikus, kuid õhtu eel läks ta liikuma, hiilides esiti oja äärt mööda madalamale heinamaale ja sealt vähehaaval kõrgemale. Nüüd uppusid juba kõik põllud, lumised aiad ja ehitised härmatisse. Taevas süttis täheke, teine ja kolmas. Nende sära muutus päeva pimenedes kordkorralt heledamaks. Õhtu tulekus oli midagi salapärast. See oli vaiksem ja rahulikum kui harilikud talveõhtud. Oli jõuluõhtu.

Kallaste isa tuli koju, kui kõik tähed juba taevas särasid. Harilikult ta viibiski oma toimingute tõttu alati hilise õhtuni väljas. Isa tõi oma tulekuga nagu värske tuulepuhangu väljast pakasõhust. Isaga vast jõulu tuli!

Kulla-tütreste keerles kolde ees ja küsis kümneid asju. Kas isa nägi juba jõuluvana? See oli kindlasti juba liikvel, sest natukeses aja eest sõitis keegi kõlisevate

kujustega, ega kellelgi teisel või olla selliseid kuljuseid. Kas kirikukülas põlesid juba jõulukuusid? Kas naabri jõulupuud olid küünlad süüdatud? Kas meie oma kuuse ka varsti süütame?

Ei, ei just veel mitte. Emal oli veel köögis tööd ja isagi tahtis hetkeks minna üksinda teise tuppa. Kulla ei tohtinud ühes tulla, sest isal oli jõulu saladusi.

Isa korraldas jõulukinke. Neid ei olnud nüüd nii palju kui enne. Kogu maailma rõhuv kriisihirmutis oli sirutanud oma käe ka Kallaste kodusse. Mitmedki soovid tuli nüüd jätta. Aga jõul on siiski jõul. Seda tuli ühel ehk teisel kombel pühitseda. Kulla sai nuku, sellise, et võis seda riietada nagu ennastki. Väikesel Kaisul oli helisti, emale mõned vajalised asjad. Ema oligi nõu annud, et tänavu ostetaks igale väike kingike ja siis veel kogu perele midagi ühist. Nii oli isa teinudki, kuid ühine kink polnud selline, mida ehk ema ootas. Ühine kink oli kollases

ümbrikus. Isa pakkis sellegi pa-berisse ja kirjutas peale: „Kallaste perele“. Siis pistis ta selle teiste kinkide sekka.

Kell lõi seitse. Isa tuli teisest toast ja hakkas süütama jõulupuu küünlaid. Kaisugi sai aidata—kuigi suutis süüdata ainult kolm küünalt. Teised olid liig kõrgel. Emagi oli juba tööst vabanenud ja terve pere istus nüüd kuuse ümber. Kaisu oli istunud isa põlvele. Ta ei teadnudki veel midagi jõulust. Vaafles vaid suurte silmadega jõuluküünalde sära. Kaisu oli ju veel nii väikene.

Vöörusest kuuldus kobinat. Kulla vaatas hinge kinni pidades ukse poole. See avanes ja sisse astus jõuluvana kotiga. Habe oli tal lumine ja peaski valgendas lumi. Ega see olnud imegi, sest tuli käia mööda lumiseid metsateid. Jõuluvana teretas kõiki, väikest Kaisutki, ja hakkas kinke jagama. Kullale, Kaisule, emale, isale, Kallaste perele. Imelikult kõneles ta just naabri-onu häälega. Ema võttis vastu ühise kingi ja vaatles seda imestanult.

Jõuluvana soovis siis kõigile häid jõule ja läks. Pakid avati. Kulla tahtis joosta jõuluvanale järele, et tänada teda veel ilusa nuku eest. Kuid teised keelasid. Jõuluvana oli juba kuljuste kõlinal ära sõitnud.

Emagi tahtis avada käes oleva pakikese.

— Oota veidi, ütles isa, mina jutustan sulle midagi. — Ta lükkas tooli lähemale ja algas:

— Just jõulu eel meelestun minule lapsepõlv. Ei tea kuidas see näis korraga nii elavana. Sina tead ju minu möödunud saatust. Lapsepõlves elasin õnnelikus ja jõukas vanemate kodus mureta elu. Isa oligi ettevõtlik, kuigi ehk liig julge ärimees. Oma perele võis ta igal juhul kindlustada hea sissetuleku. Mäletan viimast jõulu, kus viibisime veel oma vanas kodus. Jõuluõhtu oli korraldatud nagu alati väga rõõmsaks. Jõuluvana jagas kinke. Mina sain toreda mänguhobuse, mille seljas ratsutamist kadestasid naabripoisid. Jõululaule saatis ema klaveril. Laud oli täis maiustusi. Isa kõne-

les jõulust. Ja vend Hanski sai endale hobuse.

— Järgmine jõul oli aga sootuks teine kui ootasime. Surm viis isa. Kõik ettevõted, mis tema juhtimisel oleksid õnnestunud, ebaõnnestusid. Õnnetus kohtas meid nagu laviin, mis viib kõik enesega. Kõik varandus müüdi, isegi minu mänguhobu. Naabri Villem sai selle ja nüüd uhkustas tema. Emale jäi raha vaid seevõrra, et võis osta väikese saunakese meile pelgupaigaks. Jõul oli väga kurb. Meil oli vaevalt toitu, rääkimata kinkidest ja muust jõulurõõmust. Õhtul läksime Hansuga välja. Minna olin siis viie-, tema oli kolmeaastane. Meelestub, kuidas seisime oma endise kodu akna taga, sisse me ei julgenud minna. Vaatasime ainult uute elanikkute jõulurõõmu. Nägime, kuidas jõuluvana jagas kinke, kuulsime laulu ja klaverimängu, vesi tuli suhu, nähes jõulutoite. Võõrad inimesed liikusid õnnelikkudena ja rõõmsatena meie endises kodus. Kui isa oleks elanud, oleksime saanud olla seal. Nüüd oli meil vaid kehv saunaurtsik ja vaesus. Seisatasime hetke vilust värisedes ja jooksime pisarsilmil koju haige ema juure.

— Siis oli meil veel mitu rõõmuta jõulu. Palju kannatanud ema suri ja meie saime omal jõul võõraste inimeste keskel edasi võidelda. Minust tuli see mis tuli. Olen alati püüdnud olla korralikkude ja ausate inimeste nimekirjas. Hansvendi ei pidanud aga vastu. Ta oli loomult hea ja erk poiss, kuid nõrga iseloomuga. Juba noorelt eksis ta õigelt teelt ja kõigist püüetest hoolimata langes ta viimaks. Sina

tunned tema lõppu. Kõik oli õnnetuma lapsepõlve süü.

— Isa ei arvestanud surma võimalusega. Ta ei valmistanud ennast kuidagi selle vastu. Tema eeskuju on minule olnud tõsiseks hoiatuseks. Sama saatus võib minugi peret ähvardada. Ei taha, et väike Kulla ja Kaisu peaksid kunagi vilust värisedes oma kodu akna taga vaatama, kuidas võõrad selles kodus jõule pühitsevad. Ei taha, et nad peaksid viletsuses võitlema olemasolu eest. Sinu käes olev paber on see, mis kindlustab meie kõikide tuleviku.

Emal oli pisarsilmil kuulanud isa jutustust. Ta avas nüüd naeratades paki ja selles oleva ümbriku, võttes välja elukindlustuse poliisi. Väike Kulla oli mänginud

nukuga, kuid tähele pannes vanemate tõsist juttu hakkas temagi kuulama.

— Nüüd on see asi korraldatud ja nüüd vast võin rahulise südamega nautida teie seltsis jõulurõõmu, — tähendas isa. — Võibolla ootasid mõnd muud kingi. See aga oli minu meelest kõige vajalisem enne muid. Sellel on alati väärtus, kuigi meie igakord ei arvestaks niisuguse juhtumiga nagu oli minu lapsepõlves. Meelestus just tulevik. Nägin sind hõbejuukselise-
na ja isegi olin hallpea. Lapsed olid leidnud juba oma õnne ja pü-

hitesid jõule omade keskel, unustamata muidugi ka meid. Meie kaks aga pühitseme oma jõule. Meil ei ole millestki puudust. Elukindlustusest saadud rahasummast jätkub meile eluajaks. Lapsed tarvitavad ise oma teenistuse ega ole neil vaja meie eest muretseda.

Isa silistas Kulla juukseid ja ütles:

— Nüüd me ei kõnele enam tõsistest asjadest, nüüd võib Kulla-ke olla väga rõõmus, sest nüüd on meil kõikidel rõõmsad jõulud.

(Leimans.)

Elukindlustuse jõushoidmine kriisiajal.

Viimaste aastate jooksul on majanduslikud olud igalpoolt tunduvalt halvenenud. Tänapäeval on vähe inimesi, kes ei kaeba oma ainelist puudust. Ollakse sunnitud tõmbama kokku nii paljuidki väljaminekuid ja rahulduma hädavajalisemate elutarvetega.

Millisesse väljaminekute liiki kuulub elukindlustuse preemia? Kas seda võib paigutada esijoones kokkutommatavate kulude hulka? Nendele, kes on sunnitud oma kulusid üldse piirama, on elukindlustus rohkem kui hädavajaline. Elukindlustus on neile ainukeseks abinõuks, et hoida majanduslikku seisundit vähegi kindlal alusel. Kui ajad on halvad ja olud kitsad, siis ei või keegi oma perekonna majandusliku olukorra halvenemist

jätta enda riisikole. Mida rohkem on kindlustatu sunnitud oma eluajal elatistarbeid piirama, seda raskemasse olukorda sattub tema perekond surma puhul. Mis on siis perekonnale hädavajalisem, kui majanduslik tugi kindlustussumma näol. Elukindlustuse preemia tuleb seepärast arvata kõige hädavajalisemate kulude hulka ja lugeda üheväärseks toidu, kehakatte ja ulualuse väljaminekutega.

Eriti tänapäeva kitsastes oludes on elukindlustuse kaitse perekonnale hädavajalisem kui kunagi varem. Seepärast võib elukindlustust lasta raugeda ainult väga kaaluvatel põhjustel. Enne kui elukindlustusmaksude ärajätmise või vähendamise küsimust üldse kaaluda, tuleb kindlustatul kasutada

ära kõik teised võimalused sissetulekute ja väljaminekute kooskõlastamiseks.

Mõned kindlustatud lasevad silmapilgu olukordade mõjul elukindlustuse raugeda kavatsedes majandusliku seisundi paranedes kindlustust uuendada. Need kindlustatud ei pea silmas asjaolu, et raugenud kindlustuse uuendamine on seotud lisakuludega ja selts saab pakkuda endiseid tingimusi vaid siis, kui tervislik seisund pole halvenenud. Kindlustatu põdenud vahepeal raskemaid haigusi või saanud vigastusi, sünnib raugenud kindlustuse uuendamine kõrgendatud preemia alusel või osutub täiesti võimatuks. Kui kindlustatu tervis ongi endiselt häa, siis ei saa selts siiski kindlustust uuendada endise preemia alusel, sest kindlustatu vanus on raugemisaja vältel suurenenud. Neid kahte asjaolu tuleb kindlustatul tõsiselt arvestada, kui ta kavatseb kindlustusest ajutiselt loobuda.

Elukindlustuse raugemise vältimiseks on küllalt abinõusid. Neid tuleb aga aegsasti kasustada, et hoiduda raugemise kurbadest tagajärgedest. Nimetame neist mõned.

1. Kolmekuise maksutähtaja kasustamine. Kui kindlustatul pole võimalik preemiat tasuta täpselt tähtpäevaks, siis võib ta seda teha järgneva kolme kuu vältel. Poliisitingimus-

te järgi on kindlustus kogu see aeg jõus täies ulatuses. Otstarbekohane on tasuta võlgnev preemia esimesel võimalusel, mitte aga oodata viimast tähtpäeva, mil kindlustus raugeb automaatselt. Samuti tuleb pidada silmas ka seda, et maksuviivitusega võivad mööduda järgnevategi preemiate maksutähtpäevad ja siis korraga mitme preemia tasumine võib sünnitada palju suuremaid raskusi.

2. Maksuviisi muutmine. Õiendades preemiaid seni aasta või pooleaasta viisi, saavutame soovitud maksukergenduse, minnes üle veerandaasta või kuukaua maksmisele. On tarviline, et kindlustatud teeks maksuviisi muudatuse seltsile aegsasti teatavaks, saates ühtlasi ka poliisi vastava märkuse tegemiseks.

3. Poliisi laenu. Kui kindlustuse eest on tasutud vähemalt kolm aastapreemiat, siis omab poliis laenuväärtuse. Näeb kindlustatu ette, et ta ei suuda preemiat õiendada ka kolmekuise tähtaja vältel, siis on võimalik võlgnev preemia katta poliisilaenuga, eeldades, et varem võetud laenu ei ulatu laenusumma ülemmäärani. Laenu sooviavaldusega tuleb esineda tingimata kolmekuise tähtaja vältel, kuna pärast selle tähtaja möödumist kindlustatu pole õigustatud laenu saama.

Poliisilaenu kasutamisel peab alati pidama meeles, et see on ik-

Elukindlustuse raugemisega kaotavad

*kindlustatu omaksed majandusliku kaitse.
Tänapäeval on see kaotus eriti raske.*

kagi selline laen, mis kuulub tagasimaksmisele ja mille eest tuleb tasuda protsente. Seepärast on sünnis poliisilaenu võtta vaid neil juhtumel, kui see on tõesti mõõdapäasemata. Olgu veel tähendatud, et laen vähendab kindlustuskaitset ja poliisi väärtust ja seepärast kasutatagu seda vaid äärmise abinõuna kindlustuse jõushoidmisel.

4. Kindlustusviisi muutmine. Kui kindlustatul on kestvad raskused ja temale on tingimata vajaline vähendada maksku koormatust, siis võib soovitada üleminekut pikema kestusega kindlustusele. See tehing kergendab tunduvalt preemiamaksu koormatust, ilma et selle läbi väheneks kindlustuskaitse. Kahjuks aga see muudatus on läbiviidav ainult eeldusel, et kindlustatu tervislik seisund on küllalt häa.

5. Kindlustussumma vähendamine. Kui kindlustuskestuse pikendamine pole võimalik tervislikel põhjusil või kui

kindlustus on isegi juba pikaajaline, siis jääb veel vabaks kindlustussumma vähendamise võimalus. Siin tuleb aga arvestada sellega, et kindlustussumma vähendamine tähendab kindlustusest osaliselt loobuda ja seepärast see tehing on seotud ainelise kahjuga. Kuid sellele vaatamata on ikkagi parem kasutada seda võimalust kui lasta kindlustus hoopis raugeda, mis sünnitaks veel suurema kahju ja jätaks kindlustatu perekonna täiesti majandusliku kaitseta.

Peale eelpool loetletute on olemas kindlustuse jõushoidmise kergendamiseks veel teisigi abinõusid ja võimalusi. Kel puudub igasugune võimalus õiendada preemiaid endisel määral ja viisil, see kasutagu neid võimalusi enne kui kindlustus raugeb. Mida suuremaid raskusi valmistab kindlustatule preemiate maksmine, seda kibedamalt vajab tema perekond kindlustuskaitset.

Päästev mõte.

Nad olid hiljuti abiellunud ja loonud oma kodu. Kui palju meeldivat askeldust andis juba see oma kodu korraldamine. Ja iga üheskoos hangitud ja paigale asetatud asi oli kui osa neist endist.

Ent aeg veeres — ja nende kodusse ilmus kolmas elanik. Kas ta ei olnud teretunud? Selgeima vastuse sellele küsimusele andsid üle hälli kummarduvad kaks õnneliku nägu.

Siis tuli esimene, sügavamalt meelde jääv õhtu noore naise, Virve elus. Ta mees oli reisul, Virve ja väike veetsid esimese öö kahekesi.

„Isa tuleb homme,“ sõnas ema väikesele oma lohutuseks. Aga äkki lõi kas üks mõte kuuli kiirusel südamesse:

„Mis siis, kui ta ei tule enam kunagi...?“

„Isa tuleb, isa tuleb,“ sosistas ta lapsele vabisevail huulil. Ja rõõmsalt sirutas väike oma jäsemeid. Aga siis tuli uus löök:

„See väike, meie laps, mis saaks temast, kui isa ei tuleks... ei kunagi...?“

„Ja see kodu,“ jätkus mõte kiiresti, „need kalliks saanud asjad, lähetsid need siis võõraisse kätesse...?“

Virve võpatus. Ta ei julgenud vastata ühelegi küsimusele. Ta avas esimese raamatu, mis kätte juhtus — lugeda tahtis ta, ei mõelda.

Ent pärast seda ööd ei jätnud need küsimused Virvet enam rahuks. Otsekui oleks ta nõrkadele õlgadele tõstetud raske koorem. Vaevalt usaldas ta silmi vaadata oma väikesele lapsele. Need oleksid nagu süüdistades sõnanud:

„Teie olete mind toonud ellu, kuid kas olete teinud ka midagi mu tuleviku kaitsmiseks?“

„Ei, see hävitab mu elu,“ mõtles Virve ja läks tuttavate juurde, et kuulda, kas neidki rõhuvad sääraised küsimused.

Elli oli noor ja rõõmus inimene. Ta vannitas just parajasti oma väikest last. Kaua ei suutnud Virve kuulda ta lobisemist, vaid küsis:

„Kas sind on kunagi vaevanud mõte, mis saaks sinust ja lapsest, kui sureks äkki su mees?“

Sünk pilv varjutas hetkeks Elli õilsat nägu.

„Tuleb ju vaikselt tundidel iga-sugust kurba meelde, kuid neid mõtteid ei lase ma kasvada tugevaks. Mina ja mu pojake, me naerame vaid.“

Ja ta tantsis vallatut last kätel hoides tuba mööda. Aga Virve ei naernud. Ta silme ette kerkis teine pilt: haigutav sügav kuristik... ja Elli pojaga tantsimas selle äärel. Virve ütles kiiresti head tervist ja läks.

Koduteel kohtas ta Salme Männikut, kes oli nelja lapse ema. Ja Virve mõtles, mis imekombel küll see inimene on lahendanud „vaiksete hetkete“ küsimuse. Arvatavasti vist mitte Elli kombel.

Ei jõutudki kaua jutelda, kui Virve esitas oma küsimuse.

„Kuule Salme, kas sind piinab vahel sinu laste tulevik, mõtlen säärast hirmsat mõtet, et kui su mees äkki sureks ja kõik sissetulekud lõpeksid ühes temaga? Mis saaks sinust ühes nelja lapsega?“

„Ei,“ ütles Salme rahulikult, „see asjaolu ei piina kunagi mu meeli, sest on tõsiasi, et mu mehe surm ei muudaks peaaegu sugusi mu väliseid olukordi.“

Virve pidi seisatuma kesk teed. Kas ta kuulis õieti — et kas mehe surm ei muudaks vähematki väliseid olukordi...? Aga kas oligi nende varanduseks ainult mehe palk? Või narritas teda Salme?

Aga Salme Männik ei märganud Virve kahtlevat vaadet. Ta oli majanduslik naine ja oli pääsnud nüüd meelepärase jutuaine juurde.

„Kuule, Virve, kuna see nüüd kord jutu alla tuli, siis ütlen avameelselt, et minu arvamise järgi suhtuvad noored prouad hukkamõistetavalt kergemeelselt oma kohustustesse laste vastu. Nad ostavad enesele tarbetuid ja kalleid asjakesi ja ei mõtle sellele, kas nende lastel on tulevikus särkigi selga panna.“

„See on tõsi,“ nõustus Virve. „Minagi olin enesele juba valinud siidikleidi jõuluks, aga siis tuli teine mõte ja panin raha panka. Aga kallid Salme, surm võib ju tulla kas või homme ja kaugele sa arvad jõudvat mind ja mu väikest ühe siidikleidi rahaga?“

„Seda asja ma kavatsesin puudutadagi. Panka hoiule panemine on ju hea asi, kui inimesele aastaid on antud. Kuid surmajahu vastu aitab ainult üks vahend — elukindlustus.“

„Elukindlustus!“ Seda öeldes Virve peaaegu karjatas. Kuidas ta sellele varemini ei tulnud? Kas ta ei olnud sellest siis ennemini kuulnud? Küll oli. Kuid ei olnud sellele siis tähelepanu pööranud. Elukindlustus. See oli just see, mida ta vajab, see kaitseb kodu ja väikest.

Ta oleks meelsasti sülelenud Salmet sealsamas tänaval. Vaevast kuulis Virve pooltki teise edaspidisest jutust, sellest, kuidas naine võib elukindlustuse aastapremiate raha koguda riiete rahast ja mujalt kokku hoides.

„Saab, kindlasti saab,“ innustas Virve. „Ma käin kas või kingadeta, kui aga tean, et mu väikesel tüdrukul pole tarvis kannatada puudust.“

Ja tal hakkas äkki nii igav väikesele ja oma mehe järele, et tõttas peaaegu joostes koju.

Aga kodus tuli uus häda. Kuidas ta peab asjast kõnelema mehele? Kui mees korraga mõtleb teda püüdvat oma huve, lootvat võib olla tema surma... hirmus...

Kes teab, kuidas asi oleks arenenud, kui armulik saatust poleks riivanud meestki. Ühel päeval vaatas mees mõtetes lapsele. Kas luges temagi väikesel silmist sama küsimust kui Virve ennist? Kas teeb... Ent kui ta pöördus naise poole, olid naisele mehe mõtted juba selged.

„Virve, olen otsustanud võtta elukindlustuse, sest ei seda tea kunagi, millal...“

Lause katkestamine oli kogu ulatuses Virve süü. See antagu talle siiski andeks.

(Mugandus soome keelest.)

Elukindlustuse dividendi olenevus kapitali hoiuprotsendist.

Elukindlustuse lepingute järgi on kindlustusseltsil kohustusi, mida tuleb täita teadmata tähtaegadel ja seega ka teadmata suuruses. Varemalt saadud kogemuste varal on küll võimalik neid kohustusi teatud täpsusega ette hinnata, kuid tuleb ikkagi arvestada võimalusega, et need kohustused osutuvad tegelikult suurematena kui see oli

esialgu ette näha. Seepärast määrab Selts elukindlustuse hinna, s. o. preemia suuruse erilise ettevõtetusega, et tal oleks võimalik kõik endale võetud kohustused täita ka ebasoodsamatel olukordadel.

Senikaua kui kindlustusaja välitel on tegelikud olud soodsamad kui see oli preemiaarvutamisel võetud arvesse, tekivad seltsile iga-

Elukindlustus vähendab tulumaksu.

Nõudke seltsilt tuluteadaandele juurelisa-
miseks tunnistus makstud preemiate üle.

aastased ülejäägid. Neid ülejää-
ke pole Selts õigustatud jätma ter-
vena enda kasutada. Elukindlus-
tusosalal on maksev juba üldine
komme, et suurema osa kasudest
maksab selts kindlustatuile tagasi
dividendi näol.

Seltsi kasu, samuti ka elukind-
lustuse dividendi silmapaistva osa
moodustab tavaliselt protsentkasu.
Kuna viimaste aastate vältel on
mürgata pea kõigi kapitali paigu-
tuste juures järjekindlat protsendi
langust, vaatame kuidas see näh-
tus mõjutab elukindlustuse divi-
dendi.

Elukindlustuse preemiatest tea-
tavasti koguneb seltsile kapital,
mida nimetatakse preemiate taga-
varaks. Preemiate tuletamise juu-
res on võetud arvesse, et see ka-
pital kannab protsente. Arvutus-
määraline protsent valitakse ette-
vaatuse mõttes madalam kui kapi-
tali paigutus seda silmapilgul te-
gelikult annab. Sest vastasel kor-
ral selts ei suudaks halvemate
protsendiolude korral täita endale
võetud kindlustuskohustusi. Meil
kui ka kõigil teistel kodumaa selt-
sidel on arvutusmääraliseks prot-
sendiks valitud 4%.

See osa elukindlustuse kapita-
lide paigutusest saadud tulust, mis
ulatab üle 4%, moodustab prot-
sentkasu. Kui näiteks preemiate
tagavara kannab keskmiselt 6%,

siis on protsentkasu suurus 2%
preemiate tagavarast.

Kapitali võib panna protsenti
kandma väga mitmesugusel viisil.
Elukindlustuse kapitalide paigutu-
seks võib aga valida ainult teatud
hoiuviise, mis on riikliku järe-
valve asutuse poolt kindlustusselt-
sidele ette kirjutatud. Nende hoiu-
viiside valikul peetakse esmajoo-
nus silmas mitte kapitali tulutoo-
vust, vaid paigutuse kindlust, et
sellest kahjusaamise tõenäosus
oleks minimaalne. Elukindlustuse
seltsid on seega kohustatud pree-
miatest kogunevaid kapitale hool-
dama kõige ettevaatlikumal ja
kindlamal viisil. Meie seltsi elu-
kindlustuse preemiate tagavarast
üks osa on mahutatud pankades-
se, millest kaetakse jooksvad kind-
lustuskohustused, teine osa kinnis-
varasse ja ülejäänud osa mitmesu-
gustesse, peaaesjalikult riiklikult
garanteeritud väärtpaberitesse.

Mõne aasta eest olid meil Ees-
tis kõigi eelpool loetletud kapita-
li paigutuste juures protsendiolud
võrdlemisi soodsad. Viimasel ajal
aga on kapitali kasutoovus tundu-
valt langenud. Eriti tugevalt on
alanenud pankadesse mahutatud
kapitalide hoiuprotsent. Näiteks
varemalt oli keskmine hoiuprot-
sent 10 ümber, kuid praegu mak-
savad Tallinna pangad tähtjalis-
te hoiusummade pealt 5% ja jooksvad

vatelt arvetelt ainult 3%. Samuti on langenud ka majade üürid, mille tõttu kinnisvaradesse paigutatud kapitalidki ei kanna enam protsente endisel määral.

Protsendiolude halvenemise tõttu on loomulikult alanenud elukindlustuse preemiate tagavara-deltki saadav protsentkasu. Selle tagajärjel paratamatult vähenevad ka elukindlustuse dividendimäärad protsentkasu osas. Kuivõrd teistest kasuallikatest (suremuska-

su ja kulude kokkuhoid) tekkivad ülejäägid suudavad tasakaalustada protsentkasu vähenemist ja millisteks kujunevad järgnevail aastail meie kindlustatuile makstavad dividendid, seda on raske ennustada. Ligikaudsed eelkalkulatsioonid aga näitavad, et tuleval aastal ei või oodata dividendi suurenemist, küll aga võib loota, et need jäävad püsima vähemalt käesoleval aastal makstud dividendide kõrgusele.

Kindlustussummade väljamaksud.

All järgnevas tabelis on loetletud Eesti Lloydil poolt 1932 aastal kuni 10. detsembrini surma korral väljamakstud elukindlustussummad.

Poliisi nr.	Elukutse	Vanus	Surma põhjus	Väljamakstud kindlustussumma Kr.
359	Arst	43	Kopsutiisikus	1.000.—
422	Insener	51	Südame rabandus	10.000.—
529	Vallasekretär	41	Kõhukelme põletik	1.500.—
537	Kellasepp	35	Südame haigus	1.000.—
549	Päevapiltnik	51	Vähk	1.500.—
1065	Kooliõpetaja	41	Kõhukelme põletik	1.000.—
1497	Raamatupidaja	38	Pea põletik	1.000.—
1714	Kaupmees	64	Kopsuvähk	1.000.—
1935	Töölise	55	Kopsupõletik	1.000.—
2708	} Kaupmees	36	Südame rabandus	20.000.—
4018				5.000.—
2788	Kooliõpetaja	28	Pimesoole põletik	1.000.—
3178	Lihunik	59	Kollatõbi	1.000.—
3520	Ärimees	38	Kopsutiisikus	1.000.—
4337	Panga ametnik	56	Südame rabandus	1.000.—
5003	Põllutöölise	24	Kopsutiisikus	500.—
5555	Trükitöö meister	58	Südame rabandus	2.000.—
15629	Kaitseväelane	25	Kurgu põletik	1.000.—

KOKKU Kr. 51.500.—

Tervishoid elukindlustuse kaudu.

Mida enam areneb elukindlustus meie kodumaal, mida avaramaks muutub kindlustusseltside tegevusväli, seda enam avaneb suurematel seltsidel võimalus laiendada omi otsekoheseid ülesandeid, võttes kindlustuskaitse võimaldamise kõrval oma ülesandeks ka rahva häaolu, eriti rahva tervishoiu edendamise.

Suure tähtsusega on rahva tervishoius juba üks see asjaolu, et kodumaal pea kõik elukindlustused sõlmitakse arstliku ülevaatusega. Seega kuuluvad igal aastal tuhanded inimesed põhjalikule arstlikule ülevaatusele. Pole sugugi haruldane nähe, et enda teada täiesti terve inimene saab teada algavast haigusest, mille olemasolust tal polnud aimugi, alles usaldusarstlikul ülevaatusel või raskemate tingimustega vastuvõtust või koguni seltsi poolt kindlustuse sooviavalduse tagasilükkamisest.

Esimesel pilgul paistub väga lihtsana tunda piir tervise ja haiguse vahel. „Terveks“ peetakse seda, kes tunneb ennast teguvõimsana tööks ja meelelahutusiks, kellele toit maitseb, kes magab hästi ja omab hää meeleolu. Puuduvad aga üks või mitu neist tunnuseist või kuulub sinna juure veel füüsilise valu, siis tajume seda kui haiguse tundemärki, pöörates sellele suurema või vähema tähelepanu. Kui meie ei tunne aga midagi ebanormaalset ja jätame teistelegi terve inimese mulje, siis tavaliselt ei saa kujutella, et ollakse haige. Juba meie igapäevased elamused näitavad, et säärane arvamine on eks-

lik. Vast igaüks on kuulnud oma tutvusringkonnast juhtumeid, kus alles lühikest aega enne surma selgus raske haiguse olemasolu, mida isik oli eneses kannud juba aastaid, kuigi ta ise ja teda ümbritsevad inimesed polnud selles varem teadlikud.

Põhjus, mis pärast mõned tõved tulevad päevavalgele alles aastaid pärast nende tekkimist, seisab selles, et hoiatavad tunnused, nimelt valud, nõrkus jne., algul puuduvad terve rea haiguste juures. Kuid just need salalised haigused kuuluvad raskemate liiki. Nimetame siin vaid kaks tähtsamat, eriti meil levinenud tiisikus ja vähk. Tiisikuse paranemise väljavaated on seda suuremad, mida varemalt on alatud selle ravimist. Tiisikus avastatakse aga väga hilja ja just selle tõttu on raskendatud ka ravimine. Ameerika statistilisest uurimusest selgub, et 694 terveks tunnustatud täiskasvanu põhjalikumat järelevaatusel leiti 11%-il tiisikusehaigus kas algelisel või isegi juba areneval kujul. Veel otsustavamana tähtsusega on haiguse õigeaegne avastamine ja ravimine eriti vähja juures. Sellel pahaloomulisel kasvajal on see salalik omandus, et inimene selle olemasolu alguses ei märka, kuigi see arstitav on löikusega ainult algarenemisel. Liig hilja avastatuna viib see inimese parandamatule piinarikkale pödurusele. Vähjahaigusele kuulub kõigist surmajuhtudest üle 30 a. vanuse 13%, millest kolmveerand langeb just ajale, mil inimene on omas parimas tööjõus, nimelt 30—70 aastate vahel.

Peale nende tõvede on veel lugemata hulk teisigi haigusi, mis võivad inimese organismis pikemat aega peituda, ilma et seda ise märgataks. Kõik need haigused vast igakord ei ähvarda inimest, kuid nad võivad pärast ikkagi tunduvalt takistada inimese tegevust ja häirida tema hääolu. Samuti võib selliste haiguste hilinevad ravi sageli muutuda kauakestvaks ja kulukaks.

Korrapärane tervise kontroll omab seepärast määratu suure tähtsuse. Kui arstlikku nõuannet kasutatakse mitte ainult haiguste puhul, vaid kindlate ajavahemike järele ka parema tervise juures, oleks õnnetult lõppevaid haigusi palju vähem. Ainult korrapärane arstlik ülevaatus kindlustab haiguste õigeaegse avastamise ja nende kiire ning tulemusriikka ravi. Kuid sageli ei raatsita kanda arstliku ülevaatus ja nõuande kulu senikaua kui puudub nähtav põhjus arsti juure minekuks. Isegi siis ei kasutata arstiabi, kui selleks on küllaldane põhjus.

Alates möödunud aastast neil põhjusil võimaldab meie selts oma elukindlustatuile, kes on kindlustatud vähemalt 2000.— krooni suuruses summas, iga kolme aasta järele tasuta arstliku ülevaatus

ja nõuande. See soodustus tekitab seltsile loomulikult tunduvaid lisakulusid. Kuid loodetavasti selle läbi paranevad meie kindlustatute tervislikud olud, nii et sel teel saavutatud kokkuvõid tasandab ühe osagi nendest kuludest. Siiski pidi selts selle soodustuse tegema esialgu olenevaks kindlustussumma suuruselt. Kui majanduslike olude paranedes suureneb keskmine kindlustussumma, siis vast selts saab seda soodustust võimaldada kõigile kindlustatuile ja teostada tervishoiu programmi laiemas ulatuses.

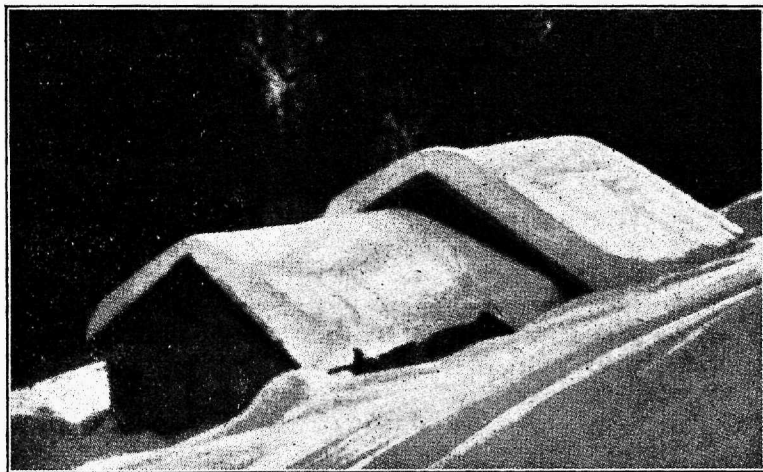
Selts loodab, et tasuta arstlik ülevaatus leiab tegelikku kasutamist senisest suuremal määral, ja eriti neis kindlustatute ringides, kus tervishoiu küsimus omab erilise tähtsuse. Tõesti on tasuv ka hää tervise päevadel kasutada arstlikku nõuannet. Merimees, kes ei oma baromeetrit, on jäetud enese vaatluste ja tunnete hoolde, mis on sageli väga petlikud. Samuti talitab seegi mõtlematult, kes omab küll baromeetri, kuid ei võta vaevaks sellele vaadata ja arvestada ilmastiku ähvardusiga. Meie seltsi arstlik nõuanne kujutab enesest samasuguse baromeetri, mis teatab organismis halva ilma tuleku õigeaegselt.

Tervishoidlike

soodustusega elukindlustus

on eluea pikendaja.

Tervishoidlikke nõuandeid.

Ka talvel korrapäraselt värske õhu kätte!

Alles viimasel aastakümnel on noorus õppind hindama talve ilu ja talispordi tervendavat mõju. Noorus vajab selles suhtes vaevalt ergutust, ennemini küll hoiatust hädasohtude eest, mida talispordist võib endaga kaasa tuua, kui seda mõistmatult harrastatakse.

Ent vanemad inimesed ei saa ikka veel loobuda toasistumisest. Ometi on just talvel, kus korteri tuulutamise võimalused on piiratud ja kus me päevad läbi toaõhus peame viibima, keha karastamine korrapärase liigutuste abil värskes õhus palju tähtsam kui suvel. Loomulikult peab igaüks kohandama talirõõmud oma tervislikele oludele eriti aga südame-tegevusele ja soojusenõudele, ja korraliku riietusega ja jalad kuivad hoides selle eest hoolt kandma, et ta ei külmetaks ja ei hävitaks õhu tervendava mõju.

Kuid ei tohi end liig hellitada ja tolmust äratarvitatud toaõhku eelistada elustavale, karastavale külmale õhule. Kui ka kõigil ei ole võimalik kelguga sõita, uisutada või suusatada, siis on ikkagi üks tubli jalutuskäik härmatand metsa mõnuks, mida võib omale lubada ka vanem põlv. Järelikult: Välja õhu kätte!

Suitsetamisest.

Suitsetamine on miljonitele inimestele muutunud naudinguks, mis ei anna mitte ainult ergutust, rahustust ja mõnu, vaid, nagu paljud väidavad, toob ka kergendust pingutava töö juures, ilma et ta silmapilkselt kahjulikult mõjuks. Küsitav on aga, kas suitsetamine siiski pikapeale ei mõju tervisele kahjulikult ja eluiga ei piira.

Enamikule inimestest ei tohiks mõõdukas suitsetamine tervisele kahjulik olla. Ent paljude juures

suitsetamine kutsub esile nähtused, mida tavaliselt alguses ei panda tähele, milliseid aga siiski tuleb võtta tõsiselt, kuna nad mõjuvad elueale piiravalt ja isegi surmatoovad võivad olla. Sellepärast on väga tähtis, kui saaks kõrvaldada või vähemalt vähendada suitsetamise mürgitavust ilma naudingut rikkumata. Ei ole vist üldiselt teada, et see ei või jääda ainult tubakavabrikantide hooleks, vaid et ka suitsetaja ise siin oma jagu saab kaasa aidata.

Tubakas on teatavasti tähtsaks mürgiks nikotiin, puhtal kujul värvita ja lõhnata aine. N. n. kergete tubakate valik ei vii siin aga sihile, kuna need sugugi vähemal hulgal nikotiini ei sisalda. Odavais tubakais on tavaliselt rohkem nikotiini kui kallites. Õnneks ei ole nikotiin aine, mille sisalduvusest oleneb tubaka hea maitse, sest siis oleks tubakavabrikantide püüdeks nikotiini juurelisamisega tubakat meeldivamaks muuta. Antud olukorras ei ole aga mingit kahtlust, et tubakast püütakse eemaldada kahjulik mürk. Selles suunas on juba palju katsetatud, ja on juba õnnestunud valmistada nikotiinivaeseid või isegi nikotiinita tubakaid.

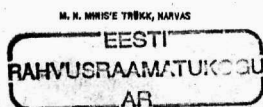
Teine vähem tuntud kaitseabinõu on õieti suitsetamine! Tubak ja suitsetamine on ju kaks isiasja, mis aga sageli silmapaari

vahele jäetakse. Suitsetamise juures hävineb nimelt üks osa tubakas sisalduvast nikotiinist. Kui suitsetamisega terve tubakas sisalduv nikotiini hulk saaks sissetõmmatud, oleks suitsetamispahe juba ammu kadunud, sest mürgitushähted oleksid niivõrd mõjuvad — 0,06 gr nikotiini võib surmavalt mõjuda! — et igapäev isukaoks end teist korda hädaohtu viia. Tegelikult läheb ainult osa tubakas sisalduvast nikotiinist suitsusse üle, ja nimelt hõõgumise teel haihtuvate nikotiinisoolade kaudu. Ja jällegi ainult osa suitsusse jäänud nikotiinist tõmmatakse suitsetamise teel kehasse. Teades eeltoodut vaatame nüüd suitsetamise viisi: Kiire suitsetamine on eriti kahjulik, mitte ainult sellepärast, et kiire suitsetamise juures tekib kõrgem temperatuur, mis soodustab võrratult tugevat nikotiinisoolade haihtumist. Mida kiiremalt suitsetatakse, seda rohkem nikotiini on suitsus, mida aeglasemalt, seda vähem. Vahe on väga suur: Kiire, ägeda suitsetamise juures läheb 48—52% tubakas sisalduvast nikotiinist suitsusse üle, keskmise suitsetamise kiiruse juures 31—33%, aeglase suitsetamise juures, nagu idamaalaste juures, kus suitsetamine sünnib nagu mõni püha talitus anduvusega ja kaalukusega, ainult vaevalt 3—4%. Järelikult: aeglaselt suitsetada!

VÄLJAANDJA: KINNITUS AKTSIA SELTS EESTI LLOYD.

Toimetus: Tallinnas, Pikk tänav 11.

Vastutav toimetaja: L. Ranek.

Naise ja lapse tulevik?

Mida raskemad ajad, seda kibedamalt
vajab perekond Teie elukindlustust — —

***Ärge laske
elukindlustust raugeda!***